

Державний вищий навчальний заклад
“Українська академія банківської справи
Національного банку України”

ЗВІТ

(проміжний)

ЗА ТЕМОЮ “СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ”
(номер державної реєстрації 0102U006965)

про науково-дослідну роботу

“ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ
РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ”

Суми

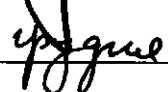
2014

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

д.е.н., професор Козьменко С.М.

«28» 2015 р.

ЗВІТ

(проміжний)

**ЗА ТЕМОЮ «СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФІНАНСОВО-
БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»**

(НОМЕР ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ 0102U006965)

про науково-дослідну роботу

**«ЗОВНІШНІ ТА ВНУТРІШНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ
СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІНАНСОВО-БАНКІВСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ»**

Відповідальні виконавці:

д.е.н., доцент Рекуненко Ігор Іванович

к.е.н., доцент Белова Інна Валеріївна

РЕФЕРАТ

Зовнішні та внутрішні чинники розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні [Текст]: звіт про НДР / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України»; керівн. С. М. Козьменко; викон. І. І. Рекуненко, І. В. Белова, [та ін.]. – Суми, 2014. – 261 с.

Звіт про науково-дослідну роботу містить: 3 розділи, 261 сторінка 32 таблиці, 49 рисунків, 114 джерел.

Об'єкт дослідження – зовнішні та внутрішні чинники розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

Мета роботи – дослідження зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

Розроблені моделі формування та аналізу дисбалансів фінансового сектору економіки; внесені пропозиції щодо вдосконалення системи валютного регулювання в контексті фінансової нестабільності економіки країни; досліджено умови забезпечення реалізації базового режиму дистанційного ризик-орієнтованого моніторингу за діяльністю банків; внесені пропозиції щодо оптимізації складу торговельної інфраструктури фондового ринку; визначені сучасні напрями удосконалення технологій бюджетного менеджменту, оцінена ефективність державного фінансового контролю у сфері державних закупівель; визначено вплив корпоративного управління на ефективність діяльності банку, охарактеризовано вплив корпоративної соціальної відповідальності на фінансову стійкість банку; внесені пропозиції щодо забезпечення транспарентності структури власності та корпоративної структури банків в процесах консолідації.

Ключові слова: банки, технології, економіко-математична модель, стійкість банку, корпоративне управління, фінансовий сектор, бюджетний менеджмент, фінансовий контроль, валютне регулювання, страхування.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1 РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ТА СТАБІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ...	12
1.1 Розвиток системи управління витратами міського бюджету при реалізації бюджетної політики	12
1.2 Шляхи удосконалення бюджетних технологій	25
1.3 Моделювання впливу гармонізації непрямого оподаткування в Європейському Союзі на податкову політику України	34
1.4 Особливості податкового впливу на фондовий ринок та діяльність інституційних інвесторів	58
1.5 Оцінка якості державного регулювання фінансового ринку та її впливу на показники стійкого розвитку ринку.....	69
1.6 Науково-методичні засади побудови макропруденційного нагляду ринку похідних фінансових інструментів України...	81
1.7 Особливості визначення достатності офіційних резервів як фактору забезпечення фінансової стабільності економіки держави	91
РОЗДІЛ 2 ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ.....	97
2.1 Система державних закупівель як фактор розвитку фінансової системи країни	97
2.2 Система валютного регулювання Національного банку України в умовах подальшої трансформації економіки	107
2.3 Розробка моделі формування та аналізу дисбалансів в фінансовому секторі економіки	115
2.4 Факторний аналіз впливу структури страхового портфеля	

на фінансовий результат діяльності страхової компанії	135
2.5 Розвиток науково-методичних засад управління ризиками банківського інвестиційного кредитування	144
2.6 Розвиток організаційно-інформаційного забезпечення реалізації базового режиму дистанційного ризик-орієнтованого моніторингу за діяльністю банків в Україні...	159
2.7 Стратегічні та тактичні критерії та умови досягнення оптимальності розвитку фондового ринку України.....	179
2.8 Перспективи розвитку корпоративного пенсійного забезпечення на фінансовому ринку України.....	190
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В БАНКАХ	204
3.1 Вплив корпоративного управління на ефективність діяльності банку	204
3.2 Вплив корпоративної соціальної відповідальності на фінансову стійкість банку	215
3.3 Методичні засади типологізації консолідаційних процесів у банківській системі	224
ВИСНОВКИ.....	237
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	243
ДОДАТКИ.....	257

ВСТУП

Сьогодні фінансово-банківська сфера переживає суттєві зміни, які обумовлені глобалізацією фінансових ринків, розвитком інформаційних технологій, розширенням асортименту фінансових послуг, впровадженням інноваційних технологій в управлінні банками та небанківськими фінансовими установами, консолідацією капіталу та ін. В таких умовах суттєво збільшується можливість виникнення непрогнозованих негативних змін зовнішнього середовища фінансових установ, у тому числі проведення агресивної політики конкурентами, лобіювання інтересів конкретних суб'єктів бізнесу, непартнерські дії позичальників та ін. Суттєву шкоду таким установам можуть нанести протиправні або непрофесійні дії персоналу. Тому постає проблема удосконалення методичного і практичного забезпечення виявлення та врахування зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

Крім того, фундаментальні зміни, які відбулися за останні роки в структурі та обсягах капіталу, поряд з глобалізацією фінансових ринків, зумовили необхідність розробки міжнародних загальноприйнятих стандартів, які допомогли б побудувати систему ефективного управління та контролю у фінансово-банківській діяльності. Все це сприяло розвитку та становленню корпоративного управління як самостійного економіко-правового інституту, через який регулюються та контролюються банківські установи.

Недослідженість та невивченість особливостей корпоративного управління у фінансовому секторі, у якому домінують комерційні банки, а також розвиток небанківських фінансових посередників, на жаль, перебуває на початковій стадії, призводить до їх неефективного управління та відсутності привабливості для потенційних інвесторів у наслідок чого страждає, перш за все, економіка України. В зв'язку з цим, на наш погляд,

визначення особливостей корпоративного управління у банківському секторі допоможе створенню правового поля для вирішення проблем корпоративного управління у цій галузі, які присутні на сьогоднішній день.

Питання визначення ролі та функцій фінансово-банківської діяльності в умовах становлення та розвитку фінансового ринку знайшли своє відображення в наукових працях А. Бурдюгова, О. Васюренко, І. Гітченко, Р. Коцовської, А. Мороза, В. Шапрана та ін. Розробкою теоретико-методологічних питань розвитку банків – операторів фінансового ринку України, останнім часом займається все більше вчених-економістів, серед яких: І. Гітченко, В. Кісільов, С. Науменкова, Ю. Потійко, Ю. Прозоров, В. Стельмах, О. Сугоняко, Ф. Шпиг та ін.

Вагомий внесок у розвиток науково-методологічних засад корпоративного управління в банках здійснено вітчизняними науковцями, серед яких: Д. Виноградський, В. Гриньова, А. Єпіфанов, І. Івасів, О. Костюк, С. Козьменко, С. Мочерний, О. Мукан, І. Сало, І. Чмутова та ін. Приділено увагу досліджуваній тематиці у роботах зарубіжних науковців А. Берле (A. Berle), М. Блейр (M. Blair), О. Вільямсона (O. Williamson), М. Дженсена (M. Jensen), Д. Єрмака (D. Yermak), С. Каплана (S. Kaplan), Р. Коуза (R. Coase), В. Меклінга (W. Meckling), К. Мерфі (K. Murphy), Г. Мінза (G. Means), А. Монкса (A. Monks), Ю. Фами (E. Fama) тощо. Серед російських дослідників тема розроблялася у працях І. Івашковської, В. Росінського, О. Радигіна, І. Філаточева, І. Храбрової, Б. Шпотова.

Не дивлячись на достатньо високий рівень зарубіжних і вітчизняних наукових розробок з проблем розвитку фінансово-банківської діяльності в Україні, ще не вирішеними залишається низка проблем щодо визначення зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні та обґрунтування впливу сучасних технологій та методів на розвиток фінансової системи, структурної розбудови фінансового сектору в контексті вимог до забезпечення конкурентоспроможності та фінансової стійкості.

Мета роботи – дослідження зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

Для досягнення поставленої мети дослідження було поставлено й вирішено такі теоретичні та практичні задачі:

- розробити моделі формування та аналізу дисбалансів фінансового сектору економіки;
- внести пропозиції щодо вдосконалення системи валютного регулювання в контексті фінансової нестабільності економіки країни;
- дослідити умови забезпечення реалізації базового режиму дистанційного ризик-орієнтованого моніторингу за діяльністю банків;
- внести пропозиції щодо оптимізації складу торговельної інфраструктури фондового ринку;
- розглянути сучасні методи управління ризиками банківського інвестиційного кредитування;
- визначити сучасні напрями удосконалення технологій бюджетного менеджменту, оцінити ефективність державного фінансового контролю у сфері державних закупівель;
- визначити вплив корпоративного управління на ефективність діяльності банку, охарактеризувати вплив корпоративної соціальної відповідальності на фінансову стійкість банку;
- внести пропозиції щодо забезпечення транспарентності структури власності та корпоративної структури банків в процесах консолідації.

Об'єкт дослідження – зовнішні та внутрішні чинники розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади визначення зовнішніх та внутрішніх чинників розвитку сучасних технологій фінансово-банківської діяльності в Україні.

У процесі дослідження було застосовано такі загальнонаукові та спеціальні методи: структурно-логічний і семантичний аналіз; статистичний

та структурного групування; кореляційно-регресійний аналіз; системного аналізу і синтезу, індукції і дедукції; наукової абстракції та порівняння.

Теоретичною базою та методологічною основою проведеного дослідження є наукові праці провідних вітчизняних і закордонних вчених з фінансів, банківської справи, корпоративного управління та бюджетного менеджменту. Під час дослідження використовувалися матеріали офіційних сайтів різних міжнародних і вітчизняних організацій та банків, періодичні видання, праці вітчизняних та закордонних вчених. Правове поле роботи забезпечили законодавчі та нормативно-правові документи з питань розвитку фінансової системи України, корпоративного управління та бюджетної системи.